

© Bodo Marks/GP

CETA BEDREIGT DE EUROPESE VOEDSEL- EN LANDBOUWSTANDAARDEN

Op 21 september treedt CETA – het handelsverdrag tussen de EU en Canada – voorlopig in werking. Dat betekent dat 90% van CETA wordt geactiveerd voordat het is geratificeerd door de parlementen van de EU lidstaten. Maar deze parlementen kunnen er nog altijd voor kiezen om CETA af te wijzen en dan zal het akkoord in zijn geheel worden verworpen. Voordat onze parlementsleden een beslissing nemen, moeten zij aantal kritische vragen beantwoorden over CETA en de gevolgen daarvan voor de toekomst van ons voedsel en de landbouw in Europa.

Door CETA ontstaat een verdere integratie tussen de vleesindustrie in Europa en Noord-Amerika. Zo zullen bijvoorbeeld door CETA de EU-quota voor de invoer van Canadees varkens- en rundvlees stijgen tot 12 à 14 keer het huidige peil, namelijk tot 75.000 ton varkensvlees en 45.840 ton rundvlees.

Net als alle handelsverdragen vermindert CETA veel tarieven om de internationale handel te stimuleren. Maar CETA gaat veel verder en maakt het mogelijk om het binnenlands beleid in de EU en Canada te beïnvloeden om de kosten nog verder drukken en de regelgeving te beperken. Dit zorgt ervoor dat de standaarden voor landbouw en voedsel worden verlaagd met als doel meer handel te drijven, ten koste van een betere bescherming van de gezondheid van mens en dier.

De volgende standaarden liggen onder vuur:

- Beperkingen op het gebruik van genetisch

gemodificeerde organismen (GMO's), groeihormonen en antimicrobiële chemische spoelmiddelen bij de vleesproductie. Canada en de Verenigde Staten hebben het Europees verbod op groeihormonen aangevallen in procedures voor geschillenbeslechting van de WTO. CETA biedt hun nieuwe kansen om het Europees verbod op groeihormonen opnieuw aan te vechten.

- Regels met betrekking tot de oorsprongsetikettering voor vlees en andere voedingsproducten.
- Beperkingen op het klonen van dieren en hun nakomelingen en het etiketteren en de traceerbaarheid daarvan in het Europese voedselsysteem.

CETA BEDREIGT DE VOEDSELVEILIGHEID

Er bestaan grote verschillen tussen het voedselsysteem van Canada en de EU. Canada heeft minder strenge normen op het gebied van voedselveiligheid dan de EU en een landbouweconomie die veel sterker afhankelijk is van chemische bestrijdingsmiddelen en GMO's. De nauwere samenwerking die CETA mogelijk maakt op het gebied van regelgeving leidt er toe dat industriële lobbies in een vroeg stadium actief betrokken worden bij het opstellen van de regelgeving. Dit alles is gericht op kostenbesparing en administratieve vereenvoudiging – niet op een betere gezondheid en meer voedselveiligheid.

CETA geeft de bedrijven in de bio-industrie de instrumenten om de voedselveiligheidsstandaarden te verlagen naar de kleinste gemene deler en om Europese normen voor de risicoanalyse van voedingsproducten te verzwakken. Bovendien geeft CETA bedrijven het exclusieve recht om een zaak aan te spannen tegen regeringen die nieuwe regels maken die tegen hun commerciële belangen in gaan (rapport 1).

GMO ZALM

In maart 2016 verleende de Canadese overheid haar goedkeuring aan AquAdvantage Salmon, het eerste genetisch gemodificeerde dier dat in het land werd toegelaten voor menselijke consumptie. Canada vereiste geen etikettering, maar liet het producerende bedrijf AquaBounty Technologies de optie om het product vrijwillig van een etiket te voorzien. Intussen zijn in Canada al ongeveer 4,5 ton genetisch gemodificeerde zalmfilets verkocht – zonder etiket. Dit betekent dat de Canadezen niet kunnen kiezen tussen GMO zalm en gewone zalm. CETA kan de uitvoer van zalm uit Canada naar de EU een boost geven, door de tarieven te verlagen en de quota te verhogen. Maar door het gebrek aan etikettering en traceerbaarheid in Canada, zou alle zalm die in de EU wordt ingevoerd, moeten worden getest op de aanwezigheid van GMO's, om de import van GMO zalm te voorkomen.

CETA BEDREIGT DE OORSPRONGSETIKETTERING

Dankzij de wetten voor oorsprongsetikettering, ook bekend als COOL (Country of Origin Labelling), weten consumenten waar bepaalde voedselproducten vandaan komen. Aangezien de EU afstevent op een steeds grotere import van vlees uit landen als China, Thailand en Brazilië en omdat er zowel in de EU als daarbuiten regelmatig voedselchandalen opduiken, hebben de consumenten er alle belang bij om te weten waar hun voedsel vandaan komt. Bedrijven uit de bio-industrie hebben wellicht liever dat de consumenten niet weten dat dieren vaak worden vetgemest in het ene land, geslacht in een ander land en ten slotte worden verwerkt in weer een ander land, waarna verschillende delen van de dieren worden vervoerd naar nog andere landen.

De EU heeft COOL-regelgeving voor vers vlees, maar niet voor verwerkt vlees of zuivel. Het Europees Parlement wil de etikettering uitbreiden tot verwerkte voeding in de EU en tegelijk is een aantal lidstaten bezig om die etikettering ook in eigen land uit te breiden. Maar de Noord-Amerikaanse bio-industrie is erin geslaagd in de Verenigde Staten om COOL-regelgeving die vergelijkbaar is met die van de EU te laten schrappen via een procedure bij de Wereldhandelsorganisatie. Nu biedt CETA hen verschil-

lende mogelijkheden om de bestaande COOL-regelgeving af te zwakken en een eind te maken aan de pogingen om meer transparantie over land van herkomst te bereiken. Als CETA van kracht gaat met het voorgestelde tribunaal voor investeerders, zullen grote vleesverwerkende bedrijven de EU en haar lidstaten rechtstreeks kunnen aanklagen voor het uitbreiden van de COOL-regels (rapport 2).

BEZORGDEHEID MET BETREKKING TOT DIERENWELZIJN EN KLONEN

Het is aangetoond dat het klonen van dieren vaker leidt tot misvormingen en veel dierenleed veroorzaakt. In de VS worden boerderijdieren gekloond, maar dat is verboden in Canada en de EU. Doordat er in de VS geen wetgeving bestaat over het verplicht etiketteren van gekloonde dieren en ook doordat levende runderen, varkens, genetisch materiaal en andere dierlijke producten vaak worden verhandeld tussen de VS en Canada, zijn er veel gekloonde dieren aanwezig in de Canadese toeleveringsketen van vlees en vee. Op dit moment bestaan er geen betrouwbare systemen voor de etikettering en traceerbaarheid van door klonen verkregen producten die de VS verlaten of Canada en de EU binnen komen. Het Europees Parlement heeft er al herhaaldelijk op aangedrongen dat nakomelingen van gekloonde dieren niet langer de EU mogen binnen komen. Door CETA zal niet alleen de handel in vlees tussen de EU en Noord-Amerika toenemen, maar zal waarschijnlijk ook de ontwikkeling van strengere wetgeving op klonen of vereisten inzake etikettering en traceerbaarheid moeilijker worden, omdat die kunnen worden beschouwd als 'belemmeringen voor handel' (rapport 3).

LAAT JE HOREN!

De toekomst van het voedsel- en landbouwsysteem is slechts één van de vele aspecten van ons dagelijks leven waarop CETA invloed zal hebben. De bio-industrie heeft hard gelobbyd voor CETA. Maar de bal ligt nu bij de parlementen, zij moeten kiezen of ze CETA ratificeren of verwerpen. De Europese Commissie, de Europese Raad en het Europees Parlement hebben geen van allen erkend dat de handel in dieren en vlees tussen de VS en Canada één geïntegreerde structuur vormt. Op die manier stemmen zij in met de verdere openstelling van de Europese markt voor voedselproducten die zijn verkregen met kloontechnologie, GMO's en schadelijke producten zoals groeihormonen. De parlementen van de lidstaten mogen niet dezelfde fout maken en moeten CETA verwerpen. Laat de Tweede Kamer weten dat jij CETA afwijst en dat je kiest voor een mens-, dier- en planeetvriendelijker voedsel- en landbouwsysteem!

Rapport door IATP Europe en Greenpeace Nederland | September 2017

Voor meer informatie:

GREENPEACE

WWW.GREENPEACE.EU

WWW.TRADE-LEAKS.ORG

WWW.IATP.ORG

CCPA
CANADIAN CENTRE
for POLICY ALTERNATIVES
CENTRE CANADIEN
de POLITIQUES ALTERNATIVES

WWW.POLICYALTERNATIVES.CA